

Reportage Afdeling 10: Johan Jansen, Punthorst. Overnachtspecialist.

Intro

Met inmiddels alweer drie overnachtvluchten achter de kiezen en als u dit leest is de vierde ook alweer geweest, werd het wel eens tijd voor een overnachtspecialist. En niet zomaar iemand, maar 'rising star' Johan Jansen uit Punthorst. Daar waar het bij sommige liefhebbers op de overnacht wel eens wisselvallig gaat, kan je de klok erop gelijk zetten dat Johan in het neusje van de uitslag staat en vaak 1 van de eersten is die op de meldlijst staat. Natuurlijk gaat Johan inmiddels al wat jaartjes mee, maar de laatste jaren lijkt de wind in de zeilen! Reden voor een bezoekje aan Punthorst. Het begon allemaal in '86. Johan zijn neef had duiven, maar was druk met werk. Dus als kleine kerel mocht Johan de verzorging in die tijd op zich nemen en raakte langzaamaan verliefd op de duivensport. Dat ging een paar jaar zo, tot Pa Jansen het beu was. In '89 kwam er een hok op eigen erf. 'Je moet zelf maar een hokje jongen, anders zien we je nooit meer bij huis'. Zo gezegd, zo gedaan. Als 16-jarige jongen kon het dan echt beginnen. Sindsdien zijn er altijd duiven geweest in het leven. Maar ook door verhuizingen vaak opnieuw begonnen. In '95 was er een jaartje pauze. 'Ik was er even klaar mee'. De duiven gingen naar grote broer. Maar al heel snel begon het weer te kriebelen. 'Ik kon mijn duiven niet terug krijgen van mijn broer, dus mocht weer nieuwe aanschaffen. Haha!'. In die jaren is er zelfs even als gebroeders gevlogen! Nog een gebroeders Jansen, maar dan met 1 S.

We komen in de buurt bij anno 2024: In 2016 werd er veer verhuist en Johan gaf zichzelf de keuze: Wat wil je nou? Wil je met duiven vliegen? Dan moet je je specialiseren! En zodoende werd er gekozen voor de vluchten van de lange adem. De marathon leek het makkelijkste, maar op die gedachte komt Johan inmiddels terug. Daarnaast leek het ook het mooist. Immers is de vitesse en midfond zo gebeurt. Terwijl je soms tijden achter de eerste kan zitten op de overnachting en dan nog een kopprijs hebt. Kortom; langer spanning. Regio-genoot Eddy Bloemen werd benaderd voor hulp en daar werd de basis gelegd voor nu. 'Ik heb Eddy heel hoog zitten en heb vertrouwen in hem. Hij helpt mij met selecteren en koppelen'.

In het dagelijks leven is Johan overigens uitvoerder bij een energiebedrijf. En met een groot werkgebied en vijf dagen in de week aan het werk, kan je je afvragen waar de tijd voor de duiven blijft. Gelukkig is het een goede werkgever! Want ondanks dag en nacht bereikbaar zijn, kan er zelf de tijd ingedeeld worden voor het werk. Hierdoor is er genoeg ruimte om de duiven te verzorgen.

Aanvang seizoen '24 en training

Eind januari zijn de oude duiven gekoppeld. Dit jaar is er voor gekozen om de jaarlingen niet te koppelen. Waarom niet? Puur een gevoelskwestie en eens uitproberen. Alle vliegkoppels hebben 1 jong groot mogen brengen. De duivinnen zijn op tijd bij de doffers weggehaald, zodat ze niet nog een keer leggen en de laatste verzorging van het jong neemt de doffer op zich. Daarna wordt er verduisterd van eind maart tot half mei. De tijden zijn een beetje afhankelijk van wanneer het Johan past. Dit betekent in de praktijk hele verschillende tijden. De gedachte hierachter is, dat ze langer in de pennen blijven in het seizoen.

In de wintermaanden blijven de duiven vast zitten in verband met de roofvogel. De enige uitzondering is soms op de zondag, als het mooi weer is. Dan mogen ze lekker scharrelen in de tuin en dan blijft Johan erbij om toezicht te houden. Vanaf half maart wordt er weer begonnen met structureel 1x daags loslaten. Tijdens het koppelen voor de overnachtvluchten, is de overschakeling naar 2x daags los. De tijden van het loslaten is wederom flexibel. Hiervoor wordt er gekeken naar het daglicht. Dat betekent begin juli al om kwart voor vijf bij de hokken en in de avond worden ze pas weer binnen gehaald, net voor het schemer. Twee week voor de eerste overnachtvlucht gaat de intensiteit omhoog. Beide trainingssessies is het dan verplicht een uur trainen. Hiervoor wordt een grote opblaaspomp gebruikt die voor het hok wappert. En ook als de duiven te laag gaan vliegen, wordt er wel eens een bal aan een stok tussen geworpen. 'Soms roep ik ze in het donker naar binnen

met de lampen aan. Misschien helpt het met nachtvliegen, maar ik doe het niet bewust. Het gebeurt soms per ongeluk. Dan blijven ze te lang doorvliegen. Gelukkig krijg ik ze meestal allemaal wel naar binnen'.

Drie week voor de eerste overnachtlucht worden de oude duiven gekoppeld. Ook de jaarlingen worden samen gezet maar zitten op een schapje en horen eigenlijk nog niet te nestelen. Mocht dit sporadisch gebeuren, dan neemt Johan dit voor lief. Maar de planning is eigenlijk dat zij een drie week voor Perigueux gekoppeld worden. Dit jaar kwamen de neststanden uit op 8-9 dagen broeden voor Ruffec, aangepikte eitjes/kleine jongen voor St. Vincent. En wederom was het voor Perigueux 8-9 dagen broeden. Wegens het feit dat de duiven op roosters zitten, is er voor gekozen om een bak met stro in het hok te plaatsen. Hiermee kunnen ze lekker 'klooien'.

Qua vluchtregime is Johan nogal onorthodox. De oude duiven gaan bijna niet mee met de vrachtwagen om verschillende redenen. 'Ik heb ze goed gezond, dat wil ik zo houden. Ook wil ik niet dat mijn nestduiven meerdere nachten mand krijgen'. Daarom worden ze zelf weggebracht. Elk weekend samen met de duiven van Eddy Bloemen op minstens 200km, maar het komt ook voor dat het nog een stuk verder weg is! Het weekend voor inkorven van de overnacht krijgen de duiven Nijkerk voor de kiezen, een lapvluchtje van 75km.

Voersysteem

Zodra de vluchten afgelopen zijn krijgen de duiven eerst 10-14 dagen Detox van Matador. Met behulp van dit voer worden de darmen opgeschoont en de duiven voorbereidt voor de rui. Het hele jaar door krijgen de duiven de bekende All in one van Beyers. Maar na de detox kuur is het dit 1:3 all in one, 1:3 paddy en 1:3 gerst. Zodra het ruien echt aanbreekt wordt er met het voer gespeeld. Dit betekent op gevoel wat minder gerst en paddy. Mocht er het gevoel zijn dat ze stroef ruien, dan komt er ook nog een zak rui voer bij door. 'Ik ben wat dit betreft een makkelijke liefhebber, in de wintermaanden meng ik ook gerust een goedkoop zakje voer door het voer heen. Maar de basis is de all in one'. Zodra het seizoen begint, krijgen de duiven langzamerhand minder paddy en gerst. Zodra het twee keer trainen begint, is er meteen de overstap naar alleen nog de all in one. Want hier geldt: goed trainen is goed eten. De duiven mogen twee keer daags 10 minuten eten wat ze willen. De duiven die klaar gestoomd worden voor een overnacht missie krijgen in een glazen potje de laatste dagen de Jellema Power. Dit staat dag en nacht ruimschoots ter beschikking. Ook de laatste voerbeurten wordt deze mengeling toegevoegd in de gewone voerbak. Op het moment van schrijven is er een weekje geen voorbereiding voor een overnachtlucht. Daarom is er voor gekozen om het voer iets terug te nemen. Een beetje gerst erbij. Puur om te kijken hoe dat gaat. 'Ze moeten niet constant vol vet zitten. Ik neem het gas nu een beetje terug op gevoel en switch volgende week weer over naar puur all in one'.

Tot slot merkt Johan op dat hij vorig jaar is begonnen met de ochtend mix van Willem de Bruijn, wegens de dierlijke eiwitten. 'Dat was eerst niet goed bevallen. Ik gaf in de ochtend puur alleen de ochtend mix omdat ik dacht dat dat zo moest. Maar dat werkte niet'. Aldoende leert men, want dit jaar wordt er een handje per voerbeurt door gemengd. Dit bevalt super goed en geeft net even dat beetje extra.

Supplementen

Johan is een echte Beute-man qua supplementen. 'Zolang ik duiven heb, heb ik van alles wel geprobeerd. Maar vier jaar geleden ben ik begonnen met het Beute-systeem. En dit bevalt mij super goed. Het is het beste wat er is'. Als de duiven thuis komen op zaterdag, zit er electroboost in het water. In de avond en de dag na thuiskomst is dat pigeonbalance. Daarmee maak je ze weer 'zuiver'. Op maandag is er de MG mix met olie over het voer en LTW in het water. Ook op dinsdag en woensdag de LTW in het water. Op woensdag is hier Bevisol aan toegevoegd. Op donderdag en vrijdag schoon water. Ook krijgen de duiven 1x per week de 'Beute-smurrie'. Dat is schapenvet, pinda, snoepzaad en MG mix door elkaar gemengd. Op maandagavond krijgen ze dat voor hun

gewone voerbeurt. Ook de Beute bak (emmer) wordt elke dag verstrekt. En met inkorven komt daar nog de support pil en beconval pil bij. Kortom een heel scala aan Beute producten. Maar de duiven varen er wel bij!

Medische begeleiding

Naast dat de duiven de support en beconval pil krijgen bij inkorven, krijgen ze ook een vitamine en geelpil opgestoken. Van de dierenarts. 'Ik kom meestal bij Nanne Wolf, maar ga soms ook naar Harry Arts'. Het wil zelfs wel eens voorkomen dat Johan naar beide mannen op dezelfde avond gaat! Niet omdat hij geen vertrouwen heeft in 1 van beide deskundigen, maar puur om 200% zeker te zijn van de zaak. Meestal komen beide mannen tot hetzelfde resultaat. 'Ik gooi niet zomaar rotzooi door het water en kuur alleen op advies van de dierenarts'. Gelukkig komt dat in de praktijk weinig voor. Voor de laatste check op Ruffec was alles brandschoon! Anderhalf week voor Ruffec is er 1 keer uitgerookt. Eerder altijd met de oude, goede koudijs. Maar tegenwoordig met de Prosmoke tabletten uit het bekende busje. 'Als koudijs niet voorhanden is, dan moet je toch wat'. Er is nog geen 2e keer uitgerookt. Dat gebeurt pas als er iets niet meer bevalt bij de duiven.

Voor het seizoen standaard ontwormen gebeurt niet in Punthorst. Het is immers een beste klus om 200 duiven door de handen te krijgen. Hierbij wordt er vertrouwd op de mestcontrole. Na het seizoen krijgen de duiven een paratyfus enting met dode entstof. Een vijf jaar geleden is er de pech geweest met paratyfus. Vandaar deze keuze. Eerder werd er ook nog gekuurd, maar daar is mee gestopt. De visie hierachter is dat het kuren juist de weerstand kapot maakt. Die nodig is na enting. De jonge garde krijgt naast de verplichte paramyxo ook nog een rota enting. En normaliter ook de behandeling tegen pokken.

Motivatiespel

Zoals al even kort benoemd is; een drie week voor Ruffec zijn de oude duiven gekoppeld. En wederom een drie week voor Perigueux de jaarlingen. Dit geeft als resultaat een stand van om en nabij 10 dagen broeden op Ruffec en aangepikte eieren/kleine jongen op St. Vincent. Voor Perigueux hetzelfde verhaal, 10 dagen broeden en Cahors aangepikte eieren/kleine jongen. 'Dit zijn mijn favoriete standen. Pap in de krop gaat voor mijn gevoel verzuren en daar houd ik niet van. Of dat echt zo is, is de vraag. Maar dat is mijn gevoel erbij'. Als extra motivatie wil er wel eens wat eerder een jonkie ondergeschoven worden of extra eieren in een nestje gelegd. Maar de ervaring leert dat het normale het beste werkt. Niks geen poespas. 'Verder doe ik niks speciaals qua motivatie. Als het niet gaat met de duiven, dan ga je op zoek naar dingen. Hier gaat het goed zo, dus waarom zou ik wat veranderen?'

Jonge duivenbegeleiding en schema voor de jaarlingen

De weg van de jonge duiven is nogal verschillend bij overnachtspecialisten. Er zijn er die ze meteen meegeven op het jonge duivenspel. Sommige spelen ze alleen op de natour. Taart jongen of zelfs duiven die in hun geboorte jaar helemaal niet gespeeld worden. Alle manieren passeren wel de revu. In Punthorst was eerder altijd de gedachte dat een fondduif moet uitgroeien en rustig gebracht moet worden. Daar is inmiddels van af gestapt. Nu worden alle jongen geboren tussen januari en half mei. Deze worden allemaal bij elkaar gezet. Een twee week voor de eerste jonge duivenvlucht, moeten ze verplicht gaan trainen. Ze gaan mee met alle jonge duivenvluchten. Vorig jaar is er gestart met 103 en op het einde zijn er 93 overgebleven! Naast het hele programma zijn ze de laatste vlucht mee gegeven met afd. 8 op Chalons, een 420 kilometer. Puur om ze ervaring op te laten doen. De jaarlingen die dit jaar naar Perigueux zijn geweest, hebben vantevoren geen dagfond gehad. Normaliter wil Johan ze wel eens meegeven op de dagfond, maar door het slechte weer is er voor gekozen om dat niet te doen.

Resultaten

Dit regime geeft de volgende resultaten in 2024:

Op de eerste vlucht Ruffec werden er 18 duiven ingekorft, waarvan er 11 prijs spelen!

Ruffec werd gelost om 14:00, de volgende ochtend om 07:37 arriveerde de eerste duif op een afstand van 845 km. Goed voor plaats 15 tegen 1312 duiven. Verder prijs op plaats 26, 57, 68, 79 enz.

St. Vincent ging ook los om 14:00. De volgende ochtend om 06:59 melde zich een 2-jarige duivinnetje, goed voor plaats 7 tegen 417 duiven! Ook de 13e plaats werd veroverd. Op een afstand van 1138 kilometer

Perigueux was zeer uitzonderlijk! Daar waar de meeste mensen in de avond geen duiven doorkregen, had Johan er al 5 thuis. Ze werden gelost om 08:00. De eerste duivin arriveerde om 21:16 op een afstand van 918 km. Plaats 6 tegen 1430 duiven! In 80 minuten komen er vier bij. Plaats 21, 23, 28 en 37. Waaronder twee jaarlingen. 'Die eerste duivin was zeer goed gemotiveerd, ze zat op een klein jong. Toen ze aankwam stuiven dacht ik dat ze de plank nooit zou halen, zo hard ging ze'. Deze duivin komt weg bij Simon Ijnsen en is een kleinkind van zijn goeie kweekmoedertje. Elk jaar worden er 5 gerruild en de successen blijven zeker niet uit! De verklaring hoe het kan dat er 5 doorkwamen in de avond heeft Johan niet echt. 'Ze zijn in goeie conditie. Vorig jaar wist ik dat ze goed waren als ze om de grote boom bij de burens vliegen. Dit jaar zijn ze 10 minuten weg en komen ze in een brede waaier weer aan. Ze vliegen super goed bij huis en dit is voor mij een mooie indicatie'.

Ook vorig jaar werden mooie kopprijzen genoteerd met onder andere een 10e NPO Ruffec, 7e en 8e NPO Cahors en een 15e NPO Bergerac.

Het doel is eens een eerste in de sector te vliegen. Daar is al meerdere keren tegen aangehikt, maar nog net niet gelukt. En uiteraard de Barcelona droom! Daar zijn dit jaar ook drie op mee. Je weet maar nooit! Naast Barcelona zijn er ook nog wel verdere ambities op de ZLU. 'Daar doe ik soms eens een vluchtje aan mee. Als dat echt goed gaat lopen, wil ik misschien wel overstappen. En-en wil niet. Dan heb je teveel duiven nodig. Het is keuzes maken'.

Wat nog leuk is om te benoemen! De 707, het duifje wat nu voorop kwam van Perigueux, is nestmaat van een andere uitzonderlijke duif. Deze doffer moet voor 04:00 in de boom zijn gevlogen van de laatste editie van Bergerac. Uiteindelijk word hij wat later geklokt. En ook op Agen liet hij zich al goed zien, door een mooie prijs te pakken in de stromende regen. Ze komen uit een oude Eijerkamp doffer van Eddy Bloemen en zijn halfbroer/zus van de topper 'Eddy' van Gebr. Limburg.

Hokvesting (en verluchting)

Verandering is altijd spannend. Tot drie jaar geleden was er een ander hok, waar het prima ging. Maar het werd tijd voor wat anders! En zo is het oude hok van Tije de Haan uit Heino overgekomen naar Punthorst. Een 16 meter lange buitenhuis hok. Aan dit hok zit nog een 2 meter lange ren gebouwd, voor de jonge duiven. De schuiven in het plafond van het hok was in het begin even uitvogelen. Maar inmiddels weet Johan precies hoe hij ze hebben wil. Hij heeft een inkeping gemaakt, zodat hij precies weet tot hoe ver de schuiven moeten. Mocht hij ze eens dicht doen. Het is een diep hok, met een looppad ervoor. De schuiven staan nu een 30 centimeter open boven het looppad. Dit betekent dat de duiven een dicht plafond boven hun hoofd hebben. Opvallend is verder de mooie, brede broedkooien. Die je niet overal zo ziet. 'De stap naar een ander hok was spannend. Het staat er nu 3 jaar en gelukkig gaat het super en bevalt het!'.

Soort duiven en kweekvisie

Toen de stap werd genomen naar de overnachting, kwam Johan terecht bij wijlen Joop ten Have uit Silvwolde. Iemand op Staphorst had een machtig mooie bonte doffer opgevangen. Johan vroeg of hij die mocht hebben, want hij was er gek van. Zo kwam hij in contact met Joop en zijn daar duiven

weggehaald. Daarnaast kwamen er duiven van maat Eddy Bloemen. Deze duiven werden onderling gekruist en zijn de hedendaagse rode draad door de stam. 'Inmiddels is er wel veel bijgekomen. Zo zijn er duiven van Gebr. Limburg, Chris Beckers en Noel Peiren via Hans Hijmans'. En waar Johan dan nog wel eens wat van zou willen proberen? 'Er zijn er nog zoveel waar ik wat van wil proberen, maar het moet bij je passen. Ik heb wel echt enorm veel respect voor Bennie Homma en zijn duiven. Hoe die presteert is ongekend'.

Het koppelen van de kwekers gebeurt door Eddy. Dit betekent vooral veel compensatie kweek. Een goed gespierde tegen een minder gespierde. Een plus oog op een min oog. Met als doel uit minder mooie duiven, mooiere duiven te kweken. 'Maar iedereen weet dat daar ook geluk bij komt kijken. Ik moet wel zeggen dat ik een kweekduivin heb waar al meerdere kopvliegers uit komen, die begint zich echt te bewijzen'. Dat is er eentje via Chris Beckers, een achterkleindochter van de beroemde Special One en New Laureaat. En ook zit in haar afstamming Gebr. Limburg en Beens. Wat verder opvalt is dat het soort van Frank Hage het goed wil doen op de zwaardere vluchten zoals Pau dit jaar, waarvan 2 halve Hage duiven zich in de punten wisten te spelen! Ook op St. Vincent was de 1e een halve Hage duif.

Tot slot

Johan geeft aan dat de successen hem niet komen aanwaaien. 'Ik ga in het seizoen niet met vakantie. Het kost gigantisch veel tijd. Acht weken lang staat alles in de teken van de duiven. Korte nachten. Kwart voor vijf bij de hokken en tegen het donker pas weer bij de hokken weg. Het loont en het werkt, daarom houd ik het vol. Als het niet had gewerkt, had ik gezegd: het heeft toch geen zin'. Maar het tegendeel bewijst zich keer op keer.

Als deze reportage gepubliceert wordt, dan is Barcelona en Cahors geweest. Wie weet wat Johan daar op uithaalt! We weten nu in ieder geval hoe hij het doet.

Fabian Wendel